

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **21 Ağustos 2025**

Sayı: **13582**

32991

Prof. Dr. Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanvekili
Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **18.08.2025**

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ) Türkiye'nin sinema alanındaki en köklü ve üretken kurumudur. Üniversiteye bağlı Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi, 1974 yılında Devlet Planlama Teşkilatı tarafından Kalkınma Planı çerçevesinde, Bakanlar Kurulu kararı ile Türk Film Arşivi'nin korunması ve Türkiye'nin ilk sinema okulunun kurulması için bakanlık tarafından Balmumcu'da tahsis edilen arsa üzerine kurulan bir binadır. Bu film arşivinde onlarca yıldır korunan, Osmanlı ve Kurtuluş Savaşı dönemlerine ait görseller ve Cumhuriyet sonrası Türk sinemasının bilinen belli başlı tüm filmleri yer almaktadır. Ancak Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi, 2019 yılından bu yana sistematik biçimde işlevsizleştirilmektedir. Bu Cumhuriyet kurumunun akademik ve teknik altyapısı dağıtılmakta, kurumsal hafızası ise silinmeye çalışılmaktadır.

2020 yılında merkezin girişleri kilitlenmiş ve öğrencilerin kullanımına kapatılmıştır. Sinema-TV bölümü öğrencileri 2020 yılından bu yana uygulamalı eğitim alanlarını, film stüdyolarını, öğrenci film izleme salonlarını kullanamamaktadır. Ayrıca yine 2020 yılından itibaren sinema alanında uzman akademisyenler, teknik personel ve sanatçılar çeşitli yöntemlerle görevlerinden uzaklaştırılmış; yerlerine sinema dışı alanlardan eğitmenler getirilmiştir. Bu durum, üniversite sınavında yüksek puanlarla öğrenci alınan bölüme büyük beklentilerle gelen öğrencilerde derin bir hayal kırıklığı yaratmaktadır.

Halen üniversite kadrosunda yer alan film arşivi ve film restorasyonu alanında yıllarca görev yapmış eğitimli uzman kadroların da Türk Film Arşivi'ne erişimi üniversite rektörlüğü tarafından engellenmiştir. Film arşivciliği ve film restorasyonu uzun yıllara dayalı deneyim ve eğitim gerektiren bir alandır. Ülkemizde bu alanda yetişmiş insan sayısı ne yazık ki 4-5 uzman kişi ile sınırlıdır. Bu uzmanlar halen MSGSÜ akademik kadroları içindedir.

2023 yılında ise MSGSÜ yönetimi Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi'ni deprem riski nedeniyle boşaltmış; Türk Film Arşivi ve Sinema Müzesi dağıtılmıştır. Türk Film Arşivi, üniversitenin Şişli'deki Edebiyat Fakültesine ait otoparkın -4. ve -6. katlarına yerleştirilmiştir. Bu arşivin bir bölümü nitrat tabanlı filmlerden oluşmaktadır. Nitrat tabanlı filmler yanıcı madde içerdiği için otoparka taşınmamış, İstanbul dışındaki şehirlerde çeşitli depolara gönderilmiştir. Bu nedenle arşivin bütünlüğü de bozulmuştur. Nitrat tabanlı filmlerin gönderildikleri depolarda restorasyon ve film arşivi uzmanlarının olmadığı bilinmektedir. Bu nedenle filmler şu an itibariyle sahihsiz kalmıştır.

Dahası, Film Arşiv müdüründen edinilen bilgiye göre Nitrat tabanlı filmler -4 derecede dondurulmuştur. Ancak restorasyon uzmanlarının paylaştığı bilgiye göre -4 derecede filmlerin

32991

Prof. Dr. Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanvekili
Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Üyesi

dondurulması bir hatadır. Bu filmlerin tekrar çözülmesi için özel işlem gerekmektedir, dondurulma işlemi filmdeki görüntülerin zarar görmesine neden olabilmektedir.

Rektörlük Balmumcu'daki Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi'ni depreme dayanıklı hale getirmek yerine yıkımına karar vermiştir. Halbuki riskli yapıların tespitinde ve tahliyesinde yetkili kurum rektörlük değil belediyelerdir. Buna rağmen Rektörlük 17 Haziran 2025 tarihinde yıkım ihalesi açmıştır.

Kısaca, 1890-1950 yılları arasında kullanılan nitrat tabanlı filmlerden oluşan Nitrat film arşivi Osmanlı döneminden başlayarak Kurtuluş Savaşı cepheleri, TBMM'sinin açılışı, Atatürk'ün yurt gezileri, açılan ilk fabrikalar, ülkeyi ziyaret eden yabancı devlet adamlarının gezileri gibi Cumhuriyet'in kuruluşuna dair pek çok belgeyi içermektedir. Kamuoyunda bu filmler Atatürk Filmleri olarak bilinmektedir. Bu nedenle cumhuriyet tarihimizin anlatıldığı Nitrat tabanlı filmleri korumak hepimizin tarihsel sorumluluğudur.

Bu bağlamda;

- 1) Osmanlı, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyetimizin kuruluş dönemlerini anlatan ve Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk'e ait görsellerin de içinde olduğu tarihsel hafızamızı belgeleyen nitrat tabanlı filmler şu an hangi depolardadır? Kimlerin denetimindedir?
- 2) Nitrat tabanlı filmlerin nasıl korunacağına ve nerelere gönderileceğine nasıl karar verilmiştir? Bu karar verilirken neden uzmanlara danışılmamıştır?
- 3) Türkiye'nin ilk film arşivi ve ilk sinema okulu olma özelliğini taşıyan ve kent kültürünün simge binalarından biri olan Prof.Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi için neden güçlendirme değil de yıkım kararı verilmiştir?
- 4) Prof.Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi için yıkım kararını hangi kurum vermiştir? Bu karar usulüne uygun şekilde alınmış mıdır?
- 5) Nitrat tabanlı filmlerin güvenli şekilde saklanması için uluslararası standartlara uygun iklimlendirme ve depolama koşulları sağlanmakta mıdır?
- 6) Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-TV Merkezi'nin yıkımından sonra Türk Film Arşivi ve sinema Müzesi'nin geleceği için nasıl bir planlama yapılmaktadır?
- 7) MSGSÜ Sinema-TV bölümü öğrencilerinin uygulamalı eğitim imkanlarının yeniden sağlanması için bir takvim belirlenmiş midir?